



به گزارش خبرگزاری حوزه، آیت‌الله جواد مروی ۱۵ شهریور در آغاز درس خارج فقه خود در جمع طلاب و فضلالی حوزه، با اشاره به چهار نکته مهم «عظمت مدیریت نظام ولایت فقیه»، «لزم حفظ اتحاد و همبستگی»، «ولایت فقیه، محور تقدّم‌های علمی و مقاومت‌های جهادی» و «توجه به وظایف علمی در کنار وظایف میدانی» پرداخت که مشروح سخنان دبیر دوم شورای عالی حوزه‌های علمیه به این شرح است:

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمین
وصلی الله علی سیدنا ونبینا حبیب قلوبنا وطیب نفوسنا
آبی القاسم المصطفی محمد ﷺ و علی اهل‌بیته الطّیبین الطّاهرین؛
صلاته ترغم أنوف الجاحدین اللهم وفقنا للعلم والعمل به.

در آغاز مباحث فقه و اصول بعد از تعطیلات ممتد، ابتدا به چهار نکته اشاره می‌کنم، سپس وارد بحث می‌شویم.

نکته اول: عظمت مدیریت نظام ولایت فقیه

شهادت قائد امت ^{علیه السلام} داغی است که همچنان سینه‌های مردم مؤمن را می‌گدازد و آتشی است که در دل‌ها شعله‌ور است. از طرفی به آثار این شهادت در جای خودش باید پرداخته شود و از طرف دیگر، از مکتب این قائد شهید که استکبارستیزی، استقلال‌خواهی، مقاومت، عزت و سربلندی امت اسلام و ایران سرافراز است و مدیریت قوی‌ای که این مکتب داشته است، باید به‌عنوان امانتی گرانبها همچون جان شیرین‌مان پاسداری کنیم. شما یک اثر و نتیجه مدیریت ولایت فقیه و مدیریت سید شهید قائدمان را در عمل می‌بینید؛ آمریکای جنایتکار مقابلهِ مستقیمش را با مردم ایران آغاز کرد؛ آمریکایی که می‌گفتند: از نظر قدرت نظامی بین ارتش‌های دنیا در ردیف اول است؛ می‌گفتند: توان انجام عملیات در سراسر جهان در بالاترین سطح را دارد؛ می‌گفتند: از نظر لجستیک بزرگترین مزیت ارتش آمریکا توان انتقال نیرو، سوخت، مهمات و تجهیزات به همه دنیاست. ده‌ها سال عظیم‌ترین پایگاه‌ها را در منطقه و اطراف جمهوری اسلامی ایجاد کردند. علاوه بر اینکه ارتش سفاک رژیم صهیونیستی تمام توانش را به میدان آورد، رژیم‌های مزدور منطقه تمام توانشان را به‌کار گرفتند، ناتو مستقیم و غیرمستقیم تمام توانش را در اختیار

ادامه از صفحه ۳

■ **حدود چهار دهه است که امام و رهبر شهیدمان بر این موضوع تأکید داشته‌اند که اصل تحول، اجتناب‌ناپذیر است؛ ایشان بر لزوم تلفیق و توجه همزمان به اصالت‌های حوزه و روزآمدی تأکید داشتند.** شما نیز بخشی از سنت‌های اصیل حوزه را در بُعد آموزش و مسائل مرتبط با آن اشاره کردید. از سوی دیگر، بحث روزآمدی نیز مجدداً در بیانیه «حوزه پیشرو و سرآمد» مطرح شد. می‌خواستم درباره این موضوع سؤال کنم که چگونه می‌توان، این اصالت‌های حوزوی را با روزآمدی تلفیق کرد؟

● سؤالاتان به‌جا و مفید است و شاید بسیاری از افرادی که اندوخته‌هایی دارند، باید به این سؤال مهم پاسخ دهند. منتها ما نیز در حد یک طلبه، مطالبی را در این زمینه عرض می‌کنیم. یکی از نکات مهمی که در تاریخ حوزه وجود دارد، این است که اصلاً برخی افراد به‌گونه‌ای عمل کرده‌اند که اگر طلبه‌ای یا شخص تحصیل‌کرده‌ای در مقطع خاصی بخواهد امروز وارد حوزه شود، با سدی مواجه است و باید عده‌ای را راضی نگه دارد. آن عده‌ای که باید راضی شوند، گاهی به دلایل مختلف، مانع ورود افراد می‌شوند، در وجود این جوانان عزیز یأس و ناامیدی ایجاد می‌کنند و از ورود آنان به حوزه جلوگیری می‌کنند.

گاهی نیز ظواهر و مطالبی که در فضای مجازی منتشر می‌شود، از جمله شایعات، شبهات و تهمت‌ها، باعث می‌شود جذب نیرو و جذب طلبه کاهش یابد. گاهی نیز همین مسائل باعث می‌شود طلاب و فضایی که در حوزه حضور دارند، مایوس شوند و از مسیر حوزوی خارج شده وارد مسیر دیگری شوند که هویت طلبگی در آن وجود ندارد.

رهبر عزیز می‌فرمایند که باید با این مسئله مقابله کرد. مقابله با این مسئله نیز خود موضوع بسیار مهمی است. دقیقاً نکته بعدی، نگاه همراه با خوش‌بینی به نسل جوان و تعامل با آنان است.

نکته بعدی که ایشان می‌فرمایند، تدوین دروس حوزه بر مبنای فقه روشن‌بین، پاسخگو و به‌روز، همراه با فلسفه‌ای روشن و دارای امتداد اجتماعی و همچنین دانش کلام رسا و استوار و دارای قدرت اقتناع است.

آیت‌الله مروی

روحانیت در حفظ اتحاد و تبیین دستاوردهای انقلاب مسئولیت سنگینی دارد

دبیر دوم شورای عالی حوزه‌های علمیه گفت: نقشه عمده دشمن این است که عملیات نظامی‌اش را پیوند بزند به آشوب خیابانی و از هر راهی بتواند جمعی را به‌عنوان مخالف این نظام به صحنه بیاورد و آشوب و ناآرامی درست کند. اینجا وظیفه همه به‌خصوص روحانیت بسیار حساس است؛ وظیفه، حضور در صحنه و حفظ اتحاد داخلی است.

در توثیث‌هایی که این مردک روان‌پریش داشت، در یکی از توثیث‌هایش گفت: منتظریم مردم ایران به صحنه بیایند و علیه حاکمیت اقدام کنند؛ لذا حفظ اتحاد و همبستگی و حضور در صحنه مردم بسیار مهم است که باید توجه شود.

همین‌جا تشکر ویژه دارم از روحانیون فاضل، جوان و توانمندی که در طول این شش‌ماه صحنه را خالی نکردند. گزارش‌های متعدد از شهرهای مختلف، از تهران و جنوب و سایر شهرها، مردم را به صحنه آوردند و حضور خیابانی مردم را به دشمن نشان دادند. از این اعزه تشکر ویژه دارم.

نکته سوم: ولایت فقیه

محور تقدّم‌های علمی و مقاومت‌های جهادی
در رابطه با اثرات خون قائد شهید ^{علیه السلام} در دنیا، به تفصیل سخن گفت. فعلاً فقط به این نکته اشاره می‌کنم که سال‌های کثیری از عمر خودم را ارتباط با خارج از کشور داشته‌ام. قبل پیروزی انقلاب از سال ۱۳۵۶ نوجوان شانزده ساله بودم به ترکیه، سوریه، اردن و عربستان سفر داشتم. در عربستان بعد اینکه آثار احسان الهی‌ظہیر از سلفیه معروف آونه اخیر را خوانده بودم، او هم از پاکستان برای اعمال حج به عربستان آمده بود، شب عید نوروز در مدینه با او گفت‌وگو کردم و بعض کتبش را نقد کردم که خیلی تعجب می‌کرد.

از آن به بعد، همچنان سفرها و ارتباط با خارج از کشور قطع نشده؛ سه سال بعد از پیروزی انقلاب، هیئتی از ایران به مجامع علمی و دانشگاهی سوریه، ترکیه و لبنان برای گفت‌وگو و سخنرانی رفتم که من جوان‌ترین آن جمع بودم. با این سابقه و تجربه فراوان، بدون مبالغه و غلو می‌گویم هیچ زمانی ندیده‌ام مثل این زمان که مردم دنیا توجه به انقلاب اسلامی، مکتب تشیع و آموزه‌های شیعی داشته باشند.

یک توجه بسیار ویژه در مردم دنیا پیدا شده، نه‌تنها مسلمانان حتی غیرمسلمان‌ها، می‌خواهند انقلاب اسلامی را بشناسند و مکتب تشیع را بشناسند. سؤال می‌کنند، این اکسیر ویژه‌ای که شما دارید و این تقدّم‌ها و مقاومت‌ها را باعث شده، چیست؟ به ما هم منتقل کنید.

لذا وظیفه روحانیت امروز بسیار سنگین است. باید ارتباط

■ گزارش خبری

بگیریم و این مطالب را به دیگران انتقال دهیم و سؤالات دیگران را پاسخ دهیم. حرف گفتنی در اینجا بسیار است که باشد برای بعد.

نکته چهارم: توجه به وظایف علمی در کنار وظایف میدانی

در کنار حضور در خیابان که خود یک میدان جنگ است، از علم‌آموزی و اندوختن دانش نباید غفلت کنیم. به تمام معنا حضور در صحنه داشته باشیم و با تمام توان در مسیر کسب علم و دانش برای خدمت به مکتب اهل‌بیت ^{علیهم السلام} خودمان را آماده کنیم. گاهی از سلف صالح و علمای بزرگ‌مان نکاتی را می‌بینیم که هم، درس است و هم وقتی به خودمان مراجعه می‌کنیم، می‌گوییم: آنان چگونه تلاش می‌کردند و ما چه می‌کنیم. شرح حال فاضل جواد صاحب کتاب مفتاح‌الکرامه که غایت تتبع و مراجعه به کتب فقهی دارد را ببینید، قسمتی از کتاب‌های مفتاح‌الکرامه را در جنگی نوشته است که وهابیت حمله کرد به عراق، حله، کربلا، نجف و فاجعه بزرگی درست کردند و غارت کردند و جمعی را به شهادت رساندند. ایشان در آن حالات و موقعیت، ضمن اینکه به جهاد و دفاع مشغول است، حالتی دارد که صاحب اعیان‌الشیعه می‌گوید: «و فی کل هذه الحروب والحصار کان لا یفتأ عن التدّریس والتألیف». (اعیان‌الشیعه، ج ۴، ص ۲۹۰). در تمام این جنگ‌ها و محاصره‌ها، صاحب مفتاح‌الکرامه از تألیف و تدریس خسته نمی‌شد.

خود فاضل جواد، در کتاب الهیه از مفتاح‌الکرامه می‌گوید: «وقد تمّ والحمدلله کما هو اهلہ باب الصدقة والهبة فی الیوم السابِع عشر من جمادی‌الاولی سنة ألف ومائَین وست وعشرین وجائنا عسکر الوهابیین وقد وقع فی اطراف العراق کالحله والمشهدین البلاء المبین من القتل الذریع الکثیر خصوصاً فی الزوار والمتردّدین والنهب وحرق الزروع وکتنا حینئذ فی النجف الاشرف کالمحاصرین والحمدلله رب العالمین وصلی‌الله علی محمد وآله الطاهرین والعبد لم یتَرَک الاشتغال مع ما نحن علیه من هذا الحال مضافاً الی مرض فی الجسم واعتلال لاینبی والحمدلله رب العالمین قد کتبت ذلک وانا فی عشر السبعین. فاوصیکم ایها الاخوان ببذل الجَدّ والجهد فی تحصیل العلم علی کل حال». این وصیت عالمی است که خودش در میدان علم و عمل چنین جدّیتی دارد.

روشن است اگر مزاحمت بین جهاد و دفاع با تحصیل شد، مسلماً جهاد و دفاع مقدم است؛ اما وقتی جمع بین هر دو ممکن است و این‌گونه سلف صالح ما جمع می‌کردند، وظیفه ما نیز چنین است.

بله چندماه قبل با بعض بزرگان بررسی کردیم دیدیم، اگر دروس حوزه شروع شود، ممکن است در این حرکت مردمی که حول محور فضلالی جوان در شهرهای مختلف فعال هستند، خللی ایجاد شود. گفتیم: دروس حوزه تعطیل باشد؛ اما الآن می‌توان تدبیر کرد؛ لذا خواهش می‌کنم، هم در صحنه جهاد و دفاع محکم باشیم، هم در کنار جهاد و دفاع، از وظیفه اصلی خودمان که تحصیل علوم اهل‌بیت ^{علیهم السلام} و انتقال این معارف به مردم است، نباید غفلت کنیم و باید بین این دو جمع کنیم.

انجام می‌شود و واقعاً بدون تحمیل هزینه صورت می‌گیرد. نخستین فشر نیز معمولاً حوزویان هستند. در همه شرایط؛ چه در دوران کرونا و چه در دوران جنگ، این حضور را مشاهده کرده‌ایم. هر حرکتی می‌تواند یک تبلیغ مبین و اقناعی باشد. تبلیغ مبین و بلاغ مبین، لزوماً به این معنا نیست که مثلاً ما بیابیم و سخنرانی کنیم. بخشی از آن همین است، اما بخش دیگر آن، عمل حوزه، رفتار حوزه، کنش حوزه و کنشگری حوزویان است. این موارد باید در یک تراز مشخص و مطلوب قرار داشته باشند.

امیدواریم امسال، با توجه به این شرایط خاص، سالی باشد که نقطه عطفی در رشد و ارتقای حوزه، به‌ویژه در بعد آموزش، ایجاد شود.

■ **اگر نکته پایانی خطاب به طلاب دارید، بفرمایید.**

● بر اساس تجربه عرض می‌کنم؛ رهبر عزیز امروز که در مسند ولایت کشور ما و برای مسلمین جهان قرار گرفته‌اند، خودشان دانش‌آموخته حوزه و فعال حوزوی هستند. ایشان حوزه را می‌شناسند و بسیاری از افراد حوزه را نیز می‌شناسند؛ چراکه در این عرصه بوده‌اند و فعالیت‌ها و امور مختلف را انجام داده‌اند. تأکید ایشان نیز همین است. اگر می‌خواهیم لبیک بگوییم، چنان‌که به رهبر شهید عزیز لبیک گفتیم و در بسیاری از امور وارد شدیم و جانانه وارد شدیم، در این برهه نیز باید همان مسیر را ادامه دهیم.

ولی امر به تلاش و کوشش امر می‌کنند؛ تلاش علمی نسبت به دانشجویان و گروه‌های علمی خارج از حوزه. ایشان امر و راهنمایی می‌کنند و ما نیز باید همان اقدامات را سرلوحه کار خود قرار دهیم. یقیناً، همان‌طور که در بعد جنگ عرض کردم، تاریخ از این بعثت و خیزش امت و ملت، مطالبی خواهد نوشت که امروز، در حالی که ما در بطن این کار هستیم، آن‌ها را نمی‌بینیم و نمی‌دانیم.
○ من یقین دارم که ان‌شاءالله با همت حوزویان، با همت مدیران حوزه و با برنامه‌ریزی‌هایی که انجام می‌دهند، حتماً همان‌طور که حضرت‌عالی فرمودید، این اتفاق خواهد افتاد و حوزه شاهد یک تحول و تحرک اساسی، مؤثر و تأثیرگذار خواهد بود.